

GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Departament Pracy i Warunków Życia



MONITORING RYNKU PRACY

Miesięczna informacja o bezrobociu w Polsce
we wrześniu 2008 roku

Wrzesień 2008 r. był kolejnym miesiącem, w którym odnotowano spadek liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia zarówno w stosunku do poprzedniego miesiąca, jak i do analogicznego okresu 2007 r. Większa niż przed miesiącem była liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy. Więcej osób niż przed miesiącem (ale mniej niż przed rokiem) skreślono z ewidencji z powodu podjęcia pracy, jednak nadal jest to główna przyczyna wyrejestrowywania się. W końcu września br. urzędy pracy dysponowały mniejszą liczbą ofert pracy niż w sierpniu br., ale większą niż w analogicznym okresie ub. roku.

Liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy w końcu września 2008 r. wyniosła 1376,6 tys. osób (w tym 814,2 tys. kobiet) i była niższa niż przed miesiącem o 27,8 tys. osób (tj. o 2,0%). W ujęciu rocznym obniżyła się ona o 401,2 tys. (przed rokiem zanotowano jej spadek o 585,9 tys.). Z ogólnej liczby bezrobotnych 44,9% mieszkało na wsi.

W stosunku do sierpnia br. spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich województwach, najbardziej znaczący w śląskim (o 3,3%), pomorskim (o 3,0%) oraz kujawsko-pomorskim (o 2,9%) i mazowieckim (o 2,8%). Również w porównaniu do analogicznego okresu 2007 roku bezrobocie zmniejszyło się we wszystkich województwach, najbardziej istotny spadek odnotowano w województwach: śląskim (o 32,4%), pomorskim (o 30,9%) oraz opolskim i wielkopolskim (po 28,5%).

Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy w końcu września 2008 r. stanowili **8,9%¹ cywilnej ludności aktywnej zawodowo** (w sierpniu 2008 r. – 9,1%; we wrześniu 2007 r. – 11,6%). Najwyższa stopa bezrobocia utrzymywała się nadal w województwach: warmińsko-mazurskim (15,4%), świętokrzyskim (13,2%) oraz kujawsko-pomorskim, podkarpackim i zachodniopomorskim (po 12,3%). Najniższą stopą bezrobocia charakteryzowały się województwa: wielkopolskie (5,8%), śląskie (6,7%), małopolskie (7,0%) oraz mazowieckie (7,2%).

¹ Stopa bezrobocia została obliczona jako procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

Najwyższą **stopę napływu**² bezrobotnych do urzędów pracy we wrześniu 2008 r. zanotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (2,8%), lubuskim (2,7%) oraz zachodniopomorskim (2,4%), zaś najniższą - w mazowieckim (1,0%) i małopolskim (1,2%).

Do urzędów pracy **w ciągu miesiąca zgłosiło** się 240,0 tys. osób poszukujących zatrudnienia (o 47,7 tys. więcej niż w sierpniu 2008 r. i o 13,0 tys. więcej niż przed rokiem). Wśród bezrobotnych nowo zarejestrowanych 180,4 tys. osób, tj. 75,1% stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (przed miesiącem – 78,7%, przed rokiem – 77,0%). Spośród osób nowo zarejestrowanych 30,0% stanowiły osoby dotychczas niepracujące (przed miesiącem 30,3% i 32,2% przed rokiem). Osoby do 24 roku życia stanowiły 38,2% ogólnej liczby nowo zarejestrowanych (przed miesiącem – 36,6%, przed rokiem – 39,5%). Odsetek nowo zarejestrowanych osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wyniósł 16,4% (przed miesiącem – 12,5%, przed rokiem – 16,3%); w tej grupie 24,8% stanowiły osoby, które ukończyły szkołę wyższą do 27-go roku życia (w sierpniu 2008 r. – 35,9%, we wrześniu 2007 r. – 24,3%). Udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w ogólnej liczbie nowych rejestracji wyniósł 1,5% (1,6% w sierpniu br., we wrześniu 2007 r. – 1,4%). Spośród osób nowo zarejestrowanych 40,6% mieszkało na wsi (przed miesiącem 40,3%, przed rokiem 40,1%).

We wrześniu 2008 r. stosunkowo wysoką **stopę odpływu**³ bezrobotnych z urzędów pracy odnotowano w województwie opolskim (24,1%), lubuskim (24,0%), śląskim (23,8%) oraz wielkopolskim (23,7%), zaś najniższy wskaźnik w woj. świętokrzyskim (14,2%) oraz podkarpackim (14,7%).

Ogółem **wyłączono z ewidencji** 267,8 tys. osób, tj. 19,1% ogółu bezrobotnych z końca ubiegłego miesiąca (w sierpniu 2008 r. – 210,8 tys., tj. 14,8%, we wrześniu 2007 r. – 271,1 tys. osób, tj. 14,9%). Z ogólnej liczby wyrejestrowanych 104,1 tys. (38,9%) bezrobotnych podjęło pracę oferowaną przez urzędy pracy (w poprzednim miesiącu 74,5 tys. osób, tj. 35,4%, przed rokiem 115,9 tys. osób, tj. 42,7%), z tego 18,0 tys. osób podjęło prace subsydiowane, m.in. interwencyjne, roboty publiczne (w sierpniu 2008 r. – 15,8 tys., we wrześniu 2007 r. – 17,5 tys.), a 86,1 tys. - niesubsydiowane, w tym sezonowe (w sierpniu 2008 r. – 58,7 tys., we wrześniu 2007 r. – 98,4 tys.). W związku z rozpoczęciem szkolenia i stażu wyłączono z rejestru bezrobotnych 41,1 tys. osób. Z pozostałych osób wykreślonych z ewidencji 75,7 tys. utraciło status bezrobotnego w wyniku nie potwierdzenia gotowości do pracy, zaś 15,6 tys. osób dobrowolnie z niego zrezygnowało. Ponadto 1,4 tys. osób nabyło prawa emerytalne lub rentowe.

W omawianym miesiącu w wyniku pomocy urzędów pracy – 4,7 tys. osób podjęło

² Stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo w danym miesiącu.

³ Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w miesiącu sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca.

prace interwencyjne (przed rokiem 5,6 tys.), przy robotach publicznych zatrudniono 3,8 tys. osób (przed rokiem 4,4 tys.).

Większość bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy to **osoby, które wcześniej pracowały zawodowo**. W końcu września 2008 r. zbiorowość ta liczyła 1050,3 tys. (tj. 76,3% ogółu zarejestrowanych), wobec 1075,4 tys. (76,6%) w sierpniu 2008 r. i 1353,7 tys. (76,1%) we wrześniu 2007 r. W tej grupie 38,3 tys. osób, tj. 3,6% utraciło pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy (w poprzednim miesiącu 40,3 tys., tj. 3,7%, przed rokiem 60,2 tys., tj. 4,4%).

Najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły **osoby w wieku 25-34 lata** (28,4% ogółu zarejestrowanych) oraz 45-54 lata (23,6%). Osoby w wieku do 24 lat w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowiły 20,7%. Odsetek zarejestrowanych bezrobotnych w wieku 35-44 lata wyniósł 18,5%, a powyżej 54 lat – 8,8%. W stosunku do analogicznego okresu 2007 roku największe zmiany w strukturze bezrobotnych zanotowano w grupie osób 45-54 lata (różnica in minus o 1,6 punktu procentowego), w grupie 35-44 (różnica in minus o 0,8 punktu procentowego), natomiast w grupie osób do 24 lat (różnica in plus o 1,2 punktu procentowego) oraz w grupie powyżej 54 lat (różnica in plus o 0,7 punktu procentowego).

Podobnie jak w poprzednich okresach, największa grupa **bezrobotnych posiadała wykształcenie** gimnazjalne i niższe – 30,3% oraz zasadnicze zawodowe – 28,3% ogółu zarejestrowanych w urzędach pracy. Świadectwem ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych legitymowało się 22,7% ogółu bezrobotnych, średnich ogólnokształcących – 10,4%, a dyplomem ukończenia szkół wyższych – 8,3%. W porównaniu z wrześniem ub. roku najistotniejsze zmiany w strukturze bezrobotnych zanotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (różnica in minus o 1,6 punktu procentowego), w grupie z wykształceniem zasadniczym zawodowym (różnica in minus o 1,3 punktu procentowego) oraz w grupie z wykształceniem wyższym (różnica in plus o 1,5 punktu procentowego).

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu września 2008 r. – 39,3% **oczekiwało na pracę** przez okres powyżej 1 roku. Osoby pozostające bez pracy stosunkowo krótko, tj. do 1 miesiąca stanowiły 14,9%, od 1 do 3 miesięcy – 16,2%, od 3 do 6 miesięcy – 12,8%, zaś od 6 do 12 miesięcy – 16,8% ogółu bezrobotnych. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku najistotniejsze zmiany w strukturze bezrobotnych zanotowano w grupie osób pozostających bez pracy powyżej 1 roku (różnica in minus o 8,9 punktu procentowego) oraz w grupie pozostających bez pracy do 1 m-ca (różnica in plus o 4,1 punktu procentowego).

W ogólnej liczbie osób zarejestrowanych w urzędach pracy jako **poprzednio pracujący** najwyższy odsetek stanowiły osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat – 19,8%, następnie od 10 do 20 lat – 15,4% oraz do 1 roku – 15,2%. Osób ze stażem pracy od 5 do 10 lat było 13,0%, zaś od 20 do 30 lat – 10,6%. Najmniejszy udział miały osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat – 2,3%. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku najistotniejsze zmiany w strukturze bezrobotnych zanotowano w grupie osób pozostających bez pracy od 10 do 20 lat (różnica in minus o 0,6 punktu procentowego) oraz w grupie pozostających bez pracy od 1 do 5 lat (różnica in plus o 1,1 punktu procentowego).

Bez prawa do zasiłku pozostawało 1163,4 tys. osób (tj. 84,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych), wobec 1187,9 tys. osób (84,6%) w sierpniu br. i 1546,4 tys. (87,0%) we wrześniu 2007 roku. W tej grupie bezrobotnych 45,1% to mieszkańcy wsi.

We wrześniu 2008 r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 105,3 tys. **ofert pracy** (przed miesiącem 98,8 tys., przed rokiem 106,4 tys.). W końcu omawianego miesiąca urzędy pracy dysponowały ofertami pracy dla 73,8 tys. osób (w tym 25,5 tys. to oferty niewykorzystane dłużej niż 1 miesiąc); osobom niepełnosprawnym urzędy oferowały 1,6 tys. wolnych miejsc pracy.

Z danych na koniec września 2008 r. wynika, że 236 **zakładów pracy zadeklarowało zwolnienie** w najbliższym czasie 15,6 tys. pracowników, w tym z sektora publicznego 1,4 tys. osób (przed rokiem odpowiednio 133 zakładów, 5,8 tys. pracowników, w tym z sektora publicznego 1,4 tys. osób).

Opracowała:
Iwona Pasierowska